Załącznik
do Uchwały Nr 27/000/2023 Senatu AJP
z dnia 27 czerwca 2023 r.

AKADEMIA IM. JAKUBA Z PARADYŻA W GORZOWIE WIELKOPOLSKIM

PROGRAM STUDIÓW

Nazwa Wydziału prowadzącego kierunek studiów:	**Wydział Administracji i Bezpieczeństwa Narodowego**	
Nazwa kierunku studiów:	**bezpieczeństwo narodowe**	
Poziom studiów:	**studia pierwszego stopnia**	
Profil studiów:	**praktyczny**	
Forma/formy studiów:	**stacjonarna, niestacjonarna**	
Język, w jakim prowadzone są zajęcia:	**język polski**	
Tytuł zawodowy uzyskiwany przez absolwenta:	**licencjat**	
Poziom Polskiej Ramy Kwalifikacji:	**6**	
Umiejscowienie kierunku studiów w dziedzinie/dziedzinach oraz dyscyplinie/dyscyplinach naukowych wraz wskazaniem dyscypliny wiodącej oraz procentowy udział liczby punktów ECTS dla dyscyplin w ogólnej liczbie punktów ECTS wymaganej do ukończenia studiów na kierunku:	**Dziedzina nauk społecznych** w dyscyplinie naukowej:	
	nauki o bezpieczeństwie (dyscyplina wiodąca)	**82%**
	nauki prawne	**18%**

1. Wskazanie związku programu studiów z misją Uczelni i jej strategią rozwoju.

Koncepcja i cele kształcenia spójne są z misją i głównymi celami strategicznymi Uczelni. Uwzględnia założenia Strategii Europa 2020 i Strategii Rozwoju Województwa Lubuskiego. W dokumentach strategicznych AJP za priorytet uznano osiągnięcie wysokich wyników w procesie oceny zdolności naukowej Uczelni, na którą składają się m.in. rozwój badań naukowych, rozwój kadry naukowej, poszerzanie i dostosowanie oferty dydaktycznej do potrzeb rynku lokalnego, a także podnoszenia, jakości kształcenia. Mając na uwadze powyższe, wskazuje się, że na WAiBN zbudowano program studiów odpowiadający wymaganiom prawnym i potrzebom faktycznym otoczenia zewnętrznego, podlegający ustawicznemu procesowi doskonalenia na I stopniu studiów.

Realizowana na WAiBN koncepcja kształcenia wpisuje się także w edukacyjną, obywatelską społeczną i kulturotwórczą misję AJP. Zarówno koncepcja, jak i cele kształcenia programu studiów merytorycznie są skorelowane z dyscyplinami naukowymi, do których przyporządkowany jest kierunek. Dyscyplinę wiodącą reprezentują nauki o bezpieczeństwie, dodatkową zaś nauki prawne. Program studiów i treści kształcenia odpowiadają ich celom i uwzględniają postęp w badaniach naukowych w tym zakresie oraz zmiany otoczenia społeczno-gospodarczego.

Biorąc pod uwagę powyższe można uznać, że realizowana przez WAiBN koncepcja kształcenia harmonijnie wpisuje się w wyznaczone kierunki rozwoju północnej części województwa lubuskiego. Usytuowanie na jego obszarze instytucji administracji rządowej, a także występujące nasycenie jednostek wojskowych o charakterze operacyjnym, wsparcia i zabezpieczenia (17 Brygada zmechanizowana w 3 lokalizacjach: Międzyrzecz, Wędrzyn, Krosno Odrzańskie; Dywizjon rakietowy w Skwierzynie, Wojskowa Komenda Uzupełnień w Gorzowie Wielkopolskim) oraz wojsk obrony terytorialnej (batalion lekkiej piechoty WOT w Skwierzynie), ujawniło potrzebę rozszerzenia oferty studiów na kierunku i specjalnościach związanych z naukami o bezpieczeństwie. Wpłynęło na to szereg zmian w przepisach i pragmatyce kadrowej m.in. WP, znajdujących odzwierciedlenie w dużym zapotrzebowaniu żołnierzy na podjęcie studiów I stopnia. Są to warunki konieczne do rozwoju zawodowego w bliskim miejscu zamieszkania, pracy i służby.

WAiBN efektywnie realizuje misję i założone cele, podejmując współpracę ze wszystkimi podmiotami sektora bezpieczeństwa narodowego. Tak obrana strategia Wydziału, jako integratora potrzeb i wymiany doświadczeń w wymiarze naukowym i praktycznym, istotnie wspiera interesariuszy zewnętrznych. Jednocześnie, występowanie na terenie północnej części województwa lubuskiego klas o profilu mundurowym, wskazuje na duże zainteresowanie służbą

zawodową w formacjach mundurowych. W tym kontekście można założyć, iż konsekwencją wybranego profilu będzie kontynuacja kształcenia na kierunku *bezpieczeństwo narodowe*.

2. Wymagania wstępne – konieczne kompetencje kandydatów.

Kandydat ubiegający się o przyjęcie na studia pierwszego stopnia na kierunku *bezpieczeństwo narodowe* - profil praktyczny powinien legitymować się pozytywnymi wynikami uzyskanymi na egzaminie maturalnym z przedmiotów określonych w uchwale rekrutacyjnej.

3. Ogólne cele kształcenia na studiach pierwszego stopnia na kierunku *bezpieczeństwo narodowe* – profil praktyczny.

Kategoria celu kształcenia	Symbol celu kształcenia	Opis celu kształcenia
Wiedza	CW1	Wyposażenie studenta w wiedzę z zakresu nauk o bezpieczeństwie oraz nauk pokrewnych, w szczególności w odniesieniu do istoty bezpieczeństwa w wymiarze lokalnym, regionalnym i globalnym
	CW2	Przekazanie studentom kompleksowej wiedzy z zakresu struktur i funkcjonowania polskiego i międzynarodowego systemu bezpieczeństwa narodowego z uwzględnieniem zadań samorządu lokalnego i regionalnego w sytuacjach kryzysowych
	CW3	Przekazanie studentom wszechstronnej wiedzy z zakresu nauk politycznych oraz z różnych gałęzi prawa w wymiarze przydatnym w działalności organów administracji publicznej i ich aparatu pomocniczego w sytuacjach kryzysowych oraz w warunkach stanów nadzwyczajnych
	CW4	Przekazanie wiedzy z zakresu bezpieczeństwa państwa, funkcjonowania służb i instytucji odpowiedzialnych za bezpieczeństwo
	CW5	Przekazanie wiedzy na temat czynników determinujących bezpieczeństwo
	CW6	Przekazanie wiedzy na temat relacji między podmiotami życia społeczno-politycznego
	CW7	Przekazanie wiedzy o poglądach na temat struktur społecznych i politycznych oraz rodzajów więzi społecznych, istotnych z punktu widzenia bezpieczeństwa narodowego
	CW8	Przekazanie wiedzy na temat procesów dokonujących się we współczesnym świecie oddziaływujących na bezpieczeństwo narodowe
	CW9	Przekazanie wiedzy o strukturze i o współzależnościach między elementami systemu bezpieczeństwa
Umiejętności	CU1	Zdobycie umiejętności rozpoznawania, diagnozowania i interpretowania zjawisk społecznych, kulturowych, politycznych, prawnych i ekonomicznych będących przedmiotem zainteresowania bezpieczeństwa narodowego
	CU2	Zdobycie umiejętności praktycznych przydatnych w praktyce działania administracji publicznej oraz struktur organizacyjnych współpracujących z podmiotami administracji w zakresie zapewnienia bezpieczeństwa państwa oraz jego obywateli w różnych aspektach życia publicznego
	CU3	Zdobycie umiejętności (z uwzględnieniem specyficznych potrzeb zarówno pracodawców z sektora usług publicznych, jak i pracodawców prywatnych wchodzących w jakiekolwiek relacje z podmiotami administracji publicznej) poszukiwanych na rynku usług związanych z bezpieczeństwem oraz utrzymaniem porządku publicznego
	CU4	Zdobycie umiejętności analizowania przyczyn i przebiegu procesów

		oddziaływujących na bezpieczeństwo narodowe
	CU5	Zdobycie umiejętności pozyskiwania danych do analizowania konkretnych procesów i zjawisk społecznych, politycznych, prawnych, ekonomicznych i gospodarczych
	CU6	Przygotowanie absolwenta do potrzeb rynku pracy w zakresie bezpieczeństwa państwa
	CU7	Przygotowanie absolwenta do samodzielnego podejmowania decyzji
	CU8	Przygotowanie absolwenta do krytycznej oceny otaczającej go rzeczywistości, formułowania opinii, proponowania rozwiązań, w tym o charakterze prawnym
Kompetencje	CK1	Ukształtowanie odpowiedniej postawy społecznej i etycznej opartej na poszanowaniu prawa i wartości moralnych powszechnie akceptowanych w społeczeństwie, w szczególności rozwinięcie wrażliwości na potrzebę zagwarantowania bezpieczeństwa oraz przestrzegania praw i wolności człowieka w sytuacjach kryzysowych
	CK2	Wykształcenie umiejętności dyskusji w atmosferze wzajemnego szacunku i zrozumienia dla odmienności poglądów oraz ukształtowanie właściwych standardów pracy w grupie w celu wypracowania oczekiwanych rozwiązań problemów występujących w pracy zawodowej
	CK3	Uświadomienie potrzeby i rozwinięcie umiejętności uczenia się przez całe życie
	CK4	Kształtowanie umiejętności współdziałania i pracy w grupie
	CK5	Nabycie umiejętności współpracy z uczestnikami stosunków publicznoprawnych
	CK6	Ukształtowanie prawidłowych postaw w życiu zawodowym i społecznym

4. Opis zakładanych efektów uczenia się dla studiów pierwszego stopnia na kierunku *bezpieczeństwo narodowe* – profil praktyczny:

Tabela odniesienia efektów uczenia się zdefiniowanych dla programu studiów do charakterystyk drugiego stopnia Polskiej Ramy Kwalifikacji typowych dla kwalifikacji uzyskiwanych w ramach szkolnictwa wyższego po uzyskaniu kwalifikacji pełnej na poziomie 4 – poziomy 6-7				
symbol efektów uczenia się dla kierunku	Nazwa efektów uczenia się	Kod składnika opisu z charakterystyk poziomów w PRK po uzyskaniu kwalifikacji pełnej na poziomie 4 – poziomy 6-7	Oznaczenie stosownym symbolem czy efekt odnosi się do charakterystyk uniwersalnych, charakterystyk wspólnych, inżynierskich lub nauczycielskich wraz ze wskazaniem kodu dyscypliny	
WIEDZA: absolwent zna i rozumie				
K_W01	posiada zaawansowaną wiedzę interdyscyplinarną z zakresu nauk społecznych, w szczególnie nauk o bezpieczeństwie i ich miejsca w systemie nauk i w relacjach z innymi naukami	P6U_W P6S_WG	U W	VI.3

K_W02	ma zaawansowaną wiedzę normatywną i organizacyjną na temat struktur, ich funkcjonowania oraz relacji między instytucjami, służbami, inspekcjami, strażami i innymi jednostkami organizacyjnymi systemu bezpieczeństwa oraz zna poglądy na ten temat	P6U_W P6S_WG	U W	VI.7
K_W03	zna i rozumie istotę bezpieczeństwa oraz jego uwarunkowania i relacje zachodzące w jego strukturze w wymiarze społecznym, kulturowym, psychologicznym zarówno w skali globalnej, regionalnej, jak i lokalnej	P6U_W P6S_WG	U W	VI.3
K_W04	ma zaawansowaną wiedzę o człowieku i jego wpływie na struktury, w których funkcjonuje, charakteryzujących je rodzajach więzi społecznych i rządzących nimi prawidłowościach, w szczególności w kontekście bezpieczeństwa	P6S_W P6S_WG	U W	VI.3
K_W05	zna metody, narzędzia i techniki pozyskiwania danych oraz badania źródeł istotnych dla bezpieczeństwa narodowego i zarządzania kryzysowego pozwalające opisywać zjawiska związane z kształtowaniem bezpieczeństwa społeczności w wymiarze lokalnym, regionalnym i globalnym	P6U_W P6S_WG	U W	VI.3
K_W06	ma zaawansowaną wiedzę o normach i regułach organizujących określone struktury i instytucje systemu bezpieczeństwa	P6U_W P6S_WG	U W	VI.3
K_W07	ma zaawansowaną wiedzę o poglądach na temat struktur społecznych i politycznych oraz rodzajów więzi społecznych istotnych z punktu widzenia bezpieczeństwa narodowego jak również zna ich historyczną ewolucję – przyczyny, zakres i rezultaty ich zmian	P6U_W P6S_WG	U W	VI.3
K_W08	zna i rozumie pojęcia i zasady z zakresu ochrony własności intelektualnej	P6U_W P6S_WK	U W	VI.7
K_W09	ma zaawansowaną wiedzę o funkcjonowaniu człowieka w różnego rodzaju strukturach organizacyjnych – o stosowanych metodach i narzędziach racjonalizacji i podnoszenia efektywności tych struktur, kształtowania rozwoju zawodowego w obrębie określonej organizacji, rozwiązywania konfliktów i budowania struktur rozwiązujących problemy występujące w tej organizacji i w jej otoczeniu	P6U_W P6S_WK	U W	VI.3
UMIEJĘTNOŚCI: absolwent potrafi				
K_U01	potrafi prawidłowo interpretować, analizować i wyjaśniać zjawiska społeczne oraz zależności występujące pomiędzy dziedzinami specyficznymi z punktu widzenia bezpieczeństwa	P6U_U P6S_UW	U W	VI.3
K_U02	potrafi wykorzystać i stosować w praktyce wiedzę teoretyczną do szczegółowego opisywania przyczynowo-skutkowego procesów i procedur bezpieczeństwa	P6U_U P6S_UW	U W	VI.3
K_U03	dokonuje analizy zjawisk istotnych z punktu widzenia bezpieczeństwa w oparciu o posiadane dane i wiedzę	P6U_U P6S_UW	U W	VI.3
K_U04	potrafi interpretować zjawiska społeczne, kulturowe, polityczne, prawne i ekonomiczne będące przedmiotem zainteresowania nauk o	P6U_U P6S_UW	U W	VI.3

	bezpieczeństwie			
K_U05	potrafi dokonywać analizy procedur bezpieczeństwa w kontekście zachodzących procesów społecznych, prawnych, ekonomicznych itd.	P6U_U P6S_UW	U W	V.7
K_U06	przewiduje implikacje konkretnych zjawisk społecznych, kulturowych, politycznych, prawnych i ekonomicznych dla stanu bezpieczeństwa w wymiarze lokalnym, regionalnym i międzynarodowym	P6U_U P6S_UW	U W	V.3
K_U07	wykorzystuje w praktyce standardowe metody i narzędzia stosowane w dziedzinach nauki i dyscyplinach naukowych właściwych dla bezpieczeństwa	P6U_U P6S_UW	U W	V.3
K_U08	posiada umiejętność samodzielnego poszukiwania źródeł, interpretacji i stosowania prawa w zakresie bezpieczeństwa	P6U_U P6S_UW	U W	V.3
K_U09	zna i potrafi zastosować normy prawne, reguły zawodowe i etyczne w praktyce realizacji zadań z zakresu bezpieczeństwa	P6U_U P6S_UW	U W	V.7
K_U10	posiada umiejętność wykorzystania wiedzy teoretycznej oraz umiejętności praktycznych nabytych podczas praktyk zawodowych w celu realizacji zadań z zakresu bezpieczeństwa	P6U_U P6S_UO	U W	V.3
K_U11	analizuje konkretne problemy, proponuje rozstrzygnięcia i uzasadnia ich wybór oraz wdraża projektowane rozwiązania w ramach wykonywanych zadań, w tym zawodowych	P6U_U P6S_UO	U W	V.3
K_U12	posiada umiejętność rozumienia, diagnozowania i analizowania, a także oceny zjawisk społecznych, kulturowych, politycznych, prawnych i ekonomicznych z punktu widzenia bezpieczeństwa	P6U_U P6S_UW	U W	V.7
K_U13	posiada umiejętność przygotowywania prac pisemnych w języku polskim i języku obcym wykorzystując wiedzę teoretyczną oraz analizę zjawisk społecznych, kulturowych, politycznych, prawnych i ekonomicznych w obszarze bezpieczeństwa	P6U_U P6S_UW	U W	V.3
K_U14	posiada umiejętność wykorzystania posiadanej wiedzy i jej ekspozycji w wystąpieniach ustnych w języku polskim i języku obcym, pozwalającą na udział w dyskusjach, debatach	P6U_U P6S_UW, P6S_UK	U W	V.3
K_U15	ma umiejętności językowe w zakresie dziedzin nauki i dyscyplin naukowych właściwych dla zakresu tematyczno-problemowego nauk o bezpieczeństwie zgodne z wymaganiami określonymi dla poziomu B2 Europejskiego Systemu Opisu Kształcenia Językowego. Posiada biegłość w posługiwaniu się językiem obcym niezbędną do wykonywania aktualnych zadań	P6U_U P6S_UW, P6S_UK	U W	V.3
K_U16	posiada umiejętności planowania i organizowania pracy zarówno indywidualnej, jak i zespołowej oraz potrafi samodzielnie planować własne uczenie się przez całe życie	P6U_U P6S_UU, P6S_UO	U W	V.3
KOMPETENCJE SPOŁECZNE: absolwent jest gotów do				
K_K01	rozumie potrzebę uczenia się przez całe życie oraz konieczność ciągłego rozwoju osobistego i zawodowego	P6U_K P6S_KK	U W	V.3, V.7

K_K02	w trakcie swej aktywności społecznej, oddziałuje na proces uczenia się innych osób	P6U_K P6S_KK	U W	VI.3, VI.7
K_K03	potrafi współpracować w grupie i przyjmować w niej różne role, także w sytuacjach kryzysowych	P6U_K P6S_KK, P6S_KO	U W	VI.3, VI.7
K_K04	akceptuje i respektuje odmienne od własnych teorie i poglądy i potrafi prowadzić polemikę z nimi w sposób etyczny i kulturalny	P6U_K P6S_KK	U W	VI.3, VI.7
K_K05	potrafi odpowiednio określić priorytety służące realizacji określonego przez siebie lub innych zadania	P6U_K P6S_KO, P6S_KR	U W	VI.3, VI.7
K_K06	jest przygotowany do określenia miejsca i roli swojej oraz innych członków grupy w trakcie wykonywanych zadań oraz rozstrzygania dylematów związanych z wykonywanym zawodem	P6U_K P6S_KR	U W	VI.3, VI.7
K_K07	potrafi zracjonalizować działania jednostek i grup społecznych w sytuacjach kryzysowych	P6U_K P6S_KK, P6S_KO	U W	VI.3
K_K08	potrafi przewidywać skutki swojej aktywności i działalności na etapie podejmowania decyzji	P6U_K PS6_KK, PS6_KO	U W	VI.3, VI.7
K_K09	potrafi uczestniczyć w przygotowaniu projektów w zakresie bezpieczeństwa	P6U_K PS6_KO, PS6_KR	U W	VI.3, VI.7
K_K10	jest świadomy procesów społecznych, prawnych, ekonomicznych, politycznych, itd. i ich konsekwencji dla realizowanych projektów	P6U_K PS6_KO, PS6_KR	U W	VI.3, VI.7
K_K11	realizując projekty, ma świadomość różnic kulturowych, światopoglądowych czy religijnych między ich uczestnikami;	P6U_K PS6_KK, PS6_KR	U W	VI.3
K_K12	potrafi uzupełniać i doskonalić nabytą wiedzę i umiejętności zarówno w ramach pracy własnej, jak i w ramach działania w szerszej grupie, rozszerzone o wymiar interdyscyplinarny	P6U_K PS6_KO	U W	VI.3, VI.7
K_K13	zdaje sobie sprawę z przydatności wiedzy na temat norm (w tym prawnych) w rozwiązywaniu problemów związanych z bezpieczeństwem narodowym zarówno w środowisku pracy, jak i poza nim	P6U_K PS6_KO	U W	VI.3, VI.7
K_K14	potrafi komunikować się w mowie i piśmie w języku obcym w zakresie terminologii związanej z naukami o bezpieczeństwie	P6U_K PS6_KO, PS6_KR	U W	VI.3
K_K15	potrafi myśleć i działać w sposób przedsiębiorczy	P6U_K PS6_KO, PS6_KR	U W	VI.3, VI.7

Objaśnienie stosowanych skrótów:

Symbol efektu uczenia się dla kierunku - kolumna 1	
litera K	dla wyróżnienia, że chodzi o efekty kierunkowe
znak _	podkreślnik
litera W	dla oznaczenia kategorii efektów – wiedza
litera U	dla oznaczenia kategorii efektów – umiejętności,

litera K	dla oznaczenia kategorii efektów – kompetencje społeczne,	
01, 02 i kolejne	numer efektu w obrębie danej kategorii, zapisany w postaci dwóch cyfr (numery należy poprzedzić cyfrą 0)	
Uniwersalne charakterystyki poziomów PRK (pierwszego stopnia) – kolumna 3		
P	poziom PRK (6-7)	
U	charakterystyka uniwersalna	
W	wiedza	
U	umiejętności	
K	kompetencje społeczne	
Charakterystyki poziomów PRK typowe dla kwalifikacji uzyskiwanych w ramach szkolnictwa wyższego (drugiego stopnia) - kolumna 3		
P	poziom PRK (6-7)	
S	charakterystyki typowe dla kwalifikacji uzyskiwanych w ramach szkolnictwa wyższego	
W (wiedza)	**G**	zakres i głębia
	K	kontekst
U (umiejętności)	**W**	wykorzystanie wiedzy
	K	komunikowanie się
	O	organizacja pracy
	U	uczenie się
K (kompetencje społeczne)	**K**	oceny
	O	odpowiedzialność
	R	rola zawodowa
Właściwy kod dyscypliny określony w *Wykazie dziedzin nauki/sztuki i dyscyplin naukowych oraz dyscyplin artystycznych*, stanowiącym załącznik nr 2 do Zarządzenia Nr 81/0101/2018 Rektora AJP z dnia 17 września 2018 r. w sprawie informacji o uprawianej dyscyplinie naukowej, zmienionym Zarządzeniem Nr 60/0101/2020 Rektora AJP z dnia 1 września 2020 r. – kolumna 4		
VI.3	nauki o bezpieczeństwie	
VI.7	nauki prawne	
Oznaczenia uniwersalne		
U	oznaczenie uniwersalnych charakterystyk pierwszego stopnia Polskiej Ramy Kwalifikacji – poziomy 6-7, o których mowa w pkt 2 – kolumna 4	
W	oznaczenie charakterystyki drugiego stopnia Polskiej Ramy Kwalifikacji – poziomy 6-7 wspólnych dla wszystkich kierunków studiów - kolumna 4	
inż.	oznaczenie kwalifikacji obejmujących kompetencje inżynierskie – kolumna 4	
naucz.	oznaczenie kwalifikacji obejmujących kompetencje nauczycielskie – kolumna 4	

5. Zajęcia lub grupy zajęć, niezależnie od formy ich prowadzenia, wraz z przypisaniem do nich zakładanych efektów uczenia się i treści programowych, form i metod

kształcenia zapewniających uzyskanie tych efektów oraz liczby punktów ECTS z pokazaniem sposobu ich wyznaczenia.

5a. Plan studiów dla każdej formy studiów.

Plany studiów na kierunku *bezpieczeństwo narodowe* zawierają informacje na temat realizacji poszczególnych przedmiotów w układzie semestralnym, ich wymiarze godzinowym, formach i przypisanych im punktach ECTS – oddzielnie dla studiów stacjonarnych i niestacjonarnych. Plany studiów na kierunku *bezpieczeństwo narodowe* obejmują wykaz przedmiotów z ich podziałem na przedmioty podstawowe, przedmioty kierunkowe oraz przedmioty specjalnościowe, które tworzą moduł przedmiotów wybieralnych. Plan studiów stacjonarnych stanowi **załącznik nr 1,** studiów niestacjonarnych **– załącznik nr 2.**

5b. Karty poszczególnych zajęć.

Opis poszczególnych zajęć uwzględnionych w programie studiów dla studiów pierwszego stopnia na kierunku *bezpieczeństwo narodowe* – profil praktyczny zawierają karty zajęć, które stanowią **załącznik nr 3.**

6. Sposoby weryfikacji i oceny efektów uczenia się osiągniętych przez studenta w trakcie całego cyklu kształcenia.

Weryfikacja efektów uczenia się odbywa się poprzez: ocenę prac zaliczeniowych i egzaminacyjnych, ocenę odbytych praktyk oraz ocenę procesu dyplomowania, na który składa się ocena z pracy dyplomowej oraz z egzaminu dyplomowego. Na każdej karcie przedmiotu wskazano metody oceniania każdego z efektów uczenia się z zakresu wiedzy, umiejętności oraz kompetencji społecznych. Z programem każdego przedmiotu, literaturą oraz sposobami oceniania studenci zapoznawani są na pierwszych zajęciach. Metody sprawdzania i oceniania stopnia osiągnięcia przez studentów założonych efektów uczenia się są na Wydziale Administracji i Bezpieczeństwa Narodowego podzielone na metody formujące oraz metody podsumowujące.

Ocena formująca przeprowadzana w trakcie zajęć pozwala przekazać studentom informacje o stopniu realizacji efektów uczenia się, pozwala to także na zaplanowanie procesu uczenia się. Ocenie stopnia osiągnięcia efektów uczenia się dla danego przedmiotu służy ocena podsumowująca.

Metody sprawdzania i oceniania określone na Wydziale Administracji i Bezpieczeństwa Narodowego		
Metody formujące	**F1**	**Sprawdzian**: – ustny, – sprawdzian pisemny w formie opisowej, – sprawdzian pisemny w formie testowej zamkniętej, – sprawdzian pisemny w formie testowej z elementami opisu,

		– sprawdzian praktyczny umiejętności.
	F2	**Obserwacja/aktywność**: – obserwacja poziomu przygotowania do zajęć, – ocena ćwiczeń wykonywanych podczas zajęć, – ocena ćwiczeń wykonywanych jako praca własna, – weryfikacja zapoznania się z literaturą, – obserwacja pracy w grupach.
	F3	**Praca pisemna**: – przygotowanie pisemnej wypowiedzi na pod-stawie materiału źródłowego, – przygotowanie referatu lub prezentacji, – ćwiczenia pisemne sprawdzające poziom umiejętności samodzielnej interpretacji tekstu, – przygotowanie eseju lub innej swobodnej formy wypowiedzi pisemnej, – przygotowanie raportu na określony temat lub innej formy pisemnej o charakterze sprawozdawczym z elementami badań własnych.
	F4	**Wypowiedź/wystąpienie**: – dyskusja, – sposób prezentacji prac pisemnych, – sposób prezentacji multimedialnej z komentarzem, – formułowanie dłuższej wypowiedzi ustnej na wybrany temat, – debata, – ustne rozwiązywanie problemu w oparciu o konkretny stan faktyczny, – ustna interpretacja tekstu, – ustna analiza projektu.
	F5	**Ćwiczenia praktyczne**: – przygotowanie projektu w oparciu o konkretne założenia, – przygotowanie dokumentów lub pism przydatnych w pracy zawodowej, – analiza i rozstrzygnięcie stanów faktycznych, – przeprowadzanie symulacji lub inscenizacji.
	F6	**Zaliczenie praktyki:** przebieg praktyki odzwierciedlony w karcie praktyki, złożonej w aktach osobowych studenta
Metody podsumowujące	**P1**	**Egzamin**: – ustny, – pisemny w formie opisowej, – pisemny w formie testowej zamkniętej, – pisemny w formie testowej z elementami opisu, – dwustopniowy (ustny i pisemny), – dwustopniowy (pisemny i praktyczny), – złożony (ustny albo pisemny w formie opisowej, względnie testowej, z uwzględnieniem stopnia aktywności studenta na etapie oceny formującej, egzaminator określa wartość aktywności dla oceny końcowej).
	P2	**Zaliczenie**: – ustne, – pisemne w formie opisowej, – pisemne w formie testowej zamkniętej – pisemne w formie testowej z elementami opisu, – dwustopniowe (ustne i pisemne), – dwustopniowe (pisemne i praktyczne), – złożone (ustne albo pisemne w formie opisowej, względnie testowej, z uwzględnieniem stopnia aktywności studenta na etapie oceny formującej, egzaminator określa wartość aktywności dla oceny).
	P3	**Praca pisemna**: – projekt, – referat, – esej lub inna form swobodnej wypowiedzi pisemnej,

		– raport lub inna forma wypowiedzi pisemnej o charakterze sprawozdawczym z elementami badań własnych, – prezentacja.
	P4	**Ocena praktyki:** opinia pracodawcy lub samoocena studenta odzwierciedlona w karcie praktyki, złożonej w aktach osobowych studenta
	P5	**Ocena pracy dyplomowej**
	P6	**Egzamin dyplomowy**

Matryca efektów uczenia się dla programu studiów na kierunku *bezpieczeństwo narodowe* określa relację między efektami uczenia się zdefiniowanymi dla programu studiów (efekty kierunkowe) a efektami uczenia się zdefiniowanymi dla poszczególnych przedmiotów. Matryca efektów uczenia się dla programu studiów pierwszego stopnia na kierunku *bezpieczeństwo narodowe* pozwala stwierdzić, iż realizacja treści programowych zapewnia osiągnięcie założonych efektów uczenia się. Wszystkie kierunkowe efekty uczenia się są zbieżne z efektami zdefiniowanymi dla poszczególnych przedmiotów dla programu studiów na kierunku *bezpieczeństwo narodowe*. Matryca stanowi **załącznik nr 4.**

7. Sumaryczne wskaźniki punktów ECTS dotyczące programu studiów.

Wyszczególnienie	**Liczba punktów ECTS/liczba godzin**	
	stacjonarne	**niestacjonarne**
Liczba semestrów konieczna do ukończenia studiów na danym poziomie	6	
Liczba punktów ECTS konieczna do ukończenia studiów na danym poziomie	180	
Łączna liczba godzin zajęć	3004	2183
Łączna liczba punktów ECTS, jaką student musi uzyskać w ramach zajęć prowadzonych z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia	120	87
Łączna liczba punktów ECTS, jaką student musi uzyskać w ramach zajęć kształtujących umiejętności praktyczne	94	
Liczba punktów ECTS, jaką student musi uzyskać w ramach zajęć z dziedziny nauk humanistycznych lub nauk społecznych – w przypadku kierunków studiów przyporządkowanych do dyscyplin w ramach dziedzin innych niż odpowiednio nauki humanistyczne lub nauki społeczne	10	
Wymiar praktyk zawodowych oraz liczba punktów ECTS, jaką student musi uzyskać w ramach tych praktyk	960 godz. 38	
Liczba godzin zajęć z wychowania fizycznego – w przypadku stacjonarnych studiów pierwszego stopnia i jednolitych studiów magisterskich	60 godz.	-
Liczba punktów ECTS za pracę dyplomową i egzamin dyplomowy	18	
Liczba punktów ECTS przyporządkowana zajęciom lub grupom zajęć do wyboru	56	

8. Moduły kształtujące umiejętności praktyczne.

Program studiów pierwszego stopnia na kierunku *bezpieczeństwo narodowe* – profil praktyczny obejmuje moduły zajęć powiązane z praktycznym przygotowaniem zawodowym, którym przypisano punkty ECTS w wymiarze większym niż 50% liczby punktów ECTS, służące zdobywaniu przez studenta umiejętności praktycznych i kompetencji społecznych.

Lp.	Nazwa przedmiotu/modułu zajęć		Forma/ formy zajęć	Liczba godzin		Liczba punktów ECTS
				Studia stacjonarne	**Studia niestacjonarne**	
1.	Język obcy		ćw.	90	54	**6**
2.	Technologia informacyjna		lab.	30	20	**2**
3.	Postępowanie administracyjne		w/ćw.	30	18	**2**
4.	Media w systemie bezpieczeństwa publicznego		w/ćw.	45	27	**3**
5.	Zarządzanie kryzysowe		w/ćw.	45	27	**3**
6.	Inspekcje, straże i służby w systemie bezpieczeństwa		w/ćw.	30	18	**2**
7.	Seminarium dyplomowe		ćw.	90	54	**11**
8.	Praktyka zawodowa		ćw.	960	960	**38**
9.	Przedmioty modułu obieralnego **Administrowane Bezpieczeństwem**	Archiwizacja i przetwarzanie danych	w/ćw.	30	18	**2**
		Organy władzy publicznej w stanie zagrożenia bezpieczeństwa państwa	w/ćw.	30	18	**2**
		Etyka w praktyce organów bezpieczeństwa i porządku publicznego	ćw.	15	10	**1**
		Ochrona informacji niejawnych	w/ćw.	45	28	**3**
		Bezpieczeństwo przestrzeni publicznej	w/ćw.	45	28	**3**
		Administrowanie zasobami ludzkimi	w/ćw.	45	28	**3**
		Narzędzia informatyczne w sytuacjach kryzysowych	w/ćw.	45	28	**3**
		Administrowanie bezpieczeństwem informacyjnym	w/ćw.	30	20	**2**
		Uzupełnianie potencjału sił zbrojnych na wypadek wojny i stanów nadzwyczajnych	w	30	18	**2**
		Bezpieczeństwo prawne jednostki	ćw.	30	18	**2**

1.	Przedmioty modułu obieralnego **Bezpieczeństwo Globalne i Regionalne**	Pozyskiwanie i ochrona informacji	w/ćw.	30	18	**2**
		Determinanty bezpieczeństwa międzynarodowego	w/ćw.	30	18	**2**
		Przestrzeń wolności bezpieczeństwa i sprawiedliwości UE	ćw.	15	10	**1**
		Współczesne zagrożenia cywilizacyjne	w/ćw.	45	28	**3**
		Prawo konfliktów zbrojnych	w/ćw.	45	28	**3**
		Terroryzm międzynarodowy	w/ćw.	45	28	**3**
		Organizacje międzynarodowe	w/ćw.	45	28	**3**
		System ochrony praw człowieka	w/ćw.	30	20	**2**
		Administrowanie bezpieczeństwem informacyjnym	w	30	18	**2**
		Uzupełnianie potencjału sił zbrojnych na wypadek wojny i stanów nadzwyczajnych	ćw.	30	18	**2**
2.	Przedmioty modułu obieralnego **Bezpieczeństwo Militarne**	Innowacyjność w dziedzinie bezpieczeństwa	w/ćw.	30	18	**2**
		Obrona przed bronią masowego rażenia	w/ćw.	30	18	**2**
		Ćwiczebna praktyka dowodzenia i kierowania	ćw.	15	10	**1**
		Bezpieczeństwo cyberprzestrzeni	w/ćw.	45	28	**3**
		System szkolenia Sił Zbrojnych RP	w/ćw.	45	28	**3**
		Organizacje proobronne w systemie bezpieczeństwa narodowego	w/ćw.	45	28	**3**
		Siły Zbrojne RP w systemie zarządzania kryzysowego	w/ćw.	45	28	**3**
		Polskie Kontyngenty Wojskowe w misjach stabilizacyjnych i pokojowych	w/ćw.	45	28	**3**
		Międzynarodowe prawo humanitarne konfliktów zbrojnych	w/ ćw.	45	28	**3**

3.	Przedmioty modułu obieralnego **Edukacja dla Bezpieczeństwa**	Wiedza o społeczeństwie obywatelskim	w/ćw.	30	18	**2**
		Przestępczość nieletnich i zagrożenia społeczne młodzieży	w/ćw.	30	18	**2**
		Pomoc przedmedyczna	ćw.	15	10	**1**
		Współczesne koncepcje działań edukacyjnych w zarządzaniu bezpieczeństwem	w/ćw.	45	28	**3**
		Prawne regulacje pomocy dzieciom i młodzieży	w/ćw.	45	28	**3**
		System ochrony praw człowieka	w/ćw.	45	28	**3**
		Metodyka edukacji dla bezpieczeństwa	w/ćw.	45	28	**3**
		Resocjalizacja i mediacje społeczne w edukacji dla bezpieczeństwa	w/ćw.	45	28	**3**
		Komunikacja i sztuka negocjacji w sytuacjach kryzysowych	w/ ćw.	45	28	**3**
4.	Przedmioty modułu obieralnego **Ochrona Osób i Mienia**	Wybrane zagadnienia prawa karnego, prawa wykroczeń i prawa karnego procesowego	w	15	9	**1**
		Mechaniczne i elektroniczne systemy zabezpieczeń	w	15	9	**1**
		Zagadnienia ochrony osób i mienia	ćw.	15	10	**1**
		Wybrane zagadnienia psychologii	ćw.	15	10	**1**
		Techniki interwencyjne	ćw.	30	18	**2**
		Wybrane zagadnienia prawa cywilnego i prawa pracy	w	30	18	**2**
		Taktyka wykonywania zadań ochrony osób	w/ćw.	45	28	**3**
		Taktyka wykonywania zadań ochrony mienia	w/ćw.	90	56	**6**
		Samoobrona	w/ćw.	45	28	**3**
		Wyszkolenie strzeleckie	w/ćw.	45	28	**3**

5.	Przedmioty modułu obieralnego **Zarządzanie Kryzysowe w Regionie**	Pozyskiwanie i ochrona informacji	w/ćw.	30	18	**2**
		Rozpoznawanie i prognozowanie zagrożeń w regionie	w/ćw.	30	18	**2**
		Negocjacje w sytuacjach kryzysowych	ćw.	15	10	**1**
		System zarządzania kryzysowego w regionie	w/ćw.	45	28	**3**
		System ratowniczy w zarządzaniu kryzysowym	w/ćw.	45	28	**3**
		Planowanie w zarządzaniu kryzysowym	w/ćw.	45	28	**3**
		Narzędzia informatyczne w zarządzaniu kryzysowym	w/ćw.	45	28	**3**
		System ochrony praw człowieka	w/ćw.	45	28	**3**
		Komunikacja w sytuacjach kryzysowych	w/ ćw.	45	28	**3**
6.	Przedmioty fakultatywne do wyboru (wybrane)	Wojska inżynieryjne SZ RP w procesie wsparcia układu pozamilitarnego w sytuacji wystąpienia zdarzeń nadzwyczajnych	w	15	10	**4**
		Zabezpieczenie informacji w procesie wykrywczym				
		Bezpieczeństwo zgromadzeń publicznych i imprez masowych				
		Logistyka w sytuacjach kryzysowych				
			Razem:	**1635**	**1402**	**94**

9. Zajęcia lub grupy zajęć do wyboru w wymiarze nie mniejszym niż 30%.

Lp.	**Nazwa zajęć lub grupy zajęć**	**Forma/ formy zajęć**	**Łączna liczba godzin**		**Liczba punktów ECTS**
			stacjonarne	**niestacjonarne**	
1.	Przedmioty modułu obieralnego	wykł/ćw	300	135	29
2.	Seminarium dyplomowe	ćw.	90	54	11
3.	Przedmioty obieralne - fakultatywne	wykł.	180	120	12
4.	Praca dyplomowa		-	-	4
		Razem:	**570**	**309**	**56**

10. Wymiar, zasady i forma odbywania praktyki oraz liczba punktów ECTS.

Studenci studiów stacjonarnych i niestacjonarnych, odbywający studia pierwszego stopnia na kierunkach i specjalnościach prowadzonych w Wydziale Administracji i Bezpieczeństwa Narodowego są zobowiązani do odbycia praktyki zawodowej w wymiarze 960 godzin. Zaliczenie praktyki zawodowej jest warunkiem zaliczenia II,III,IV,V semestru studiów. Obowiązuje zaliczenie bez oceny.

Łączna liczba punktów ECTS, którą student musi uzyskać w ramach praktyki zawodowej wynosi 38 pkt. ECTS (12 ECTS w II sem. / 8 ECTS w III sem. / 9 ECTS w IV sem. / 9 ECTS w V sem.).

Praktyki realizowane są w jednostkach administracji publicznej, instytucjach i przedsiębiorstwach dających gwarancję zrealizowania założeń programowych praktyki. Podstawą realizacji praktyki jest porozumienie zawierane między Uczelnią a instytucją przyjmującą na praktykę. Wybór miejsca odbycia praktyki należy do studenta. Miejsce odbywania praktyki przez studenta musi uzyskać akceptację opiekuna praktyk.

Tygodniowy czas pracy studenta odbywającego praktykę jest zgodny z podstawowym systemem czasu pracy określonym w art. 129 § 1 kodeksu pracy. Praca w godzinach nadliczbowych, w nocy, w soboty, niedziela i święta może być wykonywana przez studenta jedynie za jego zgodą.

Istnieje możliwość odbycia praktyki za granicą. Dokumenty kierujące na praktykę za granicą wydawane są w języku polskim. Warunkiem jej zaliczenia jest przedłożenie przez studenta dokumentów obowiązujących w uczelni przetłumaczonych na język polski przez tłumacza przysięgłego. Koszty związane z praktyką zagraniczną w całości pokrywa student.

Do obowiązków opiekuna studenckich praktyk zawodowych należy m.in. opracowanie programów praktyk.

Szczegółowe zasady odbywania i zaliczania praktyk na studiach pierwszego stopnia na kierunku *bezpieczeństwo narodowe* – profil praktyczny reguluje Regulamin Praktyk Zawodowych oraz Program Praktyk Zawodowych Wydziału Administracji i Bezpieczeństwa Narodowego, stanowiące **załącznik nr 5.** Regulamin i program praktyk znajdują się również na stronie internetowej Uczelni: www.ajp.edu.pl.

Szczegółowe zasady odbywania i zaliczania praktyk na studiach pierwszego stopnia na kierunku *bezpieczeństwo narodowe* – profil praktyczny reguluje Regulamin Praktyk Zawodowych stanowiący **załącznik nr 5.**

11. Wymogi związane z ukończeniem studiów i uzyskaniem dyplomu.

Student – po uzyskaniu zaliczeń wszystkich przedmiotów i odbyciu praktyk zawodowych, złożeniu wszystkich egzaminów przewidzianych planem studiów – staje się absolwentem Akademii im. Jakuba z Paradyża w Gorzowie Wielkopolskim.

Student zobowiązany jest do wykonania i obrony pracy dyplomowej. Ogólne zasady dotyczące pracy dyplomowej oraz warunków przeprowadzania egzaminów dyplomowych zostały określone w Regulaminie Studiów Akademii im. Jakuba z Paradyża w Gorzowie Wielkopolskim stanowiącym załącznik do Uchwały Nr 19/000/2019 Senatu AJP z dnia 16 kwietnia 2019 r., zmieniony Uchwałą Nr 6/000/2020 Senatu AJP z dnia 5 maja 2020 r., zmieniony Uchwałą Nr 55/000/2020 Senatu AJP z dnia 24 listopada 2020 r. Zasady obrony pracy dyplomowej w Akademii im. Jakuba z Paradyża w Gorzowie Wielkopolskim reguluje Zarządzenie Nr 34/0101/2021 Rektora AJP z dnia 20 maja 2020 r. w sprawie prac dyplomowych i egzaminów dyplomowych na studiach prowadzonych w Akademii im. Jakuba z Paradyża.

Szczegółowe informacje dotyczące trybu przeprowadzania egzaminu dyplomowego oraz określające standardy pracy dyplomowej na Wydziale Administracji i Bezpieczeństwa Narodowego znajdują się stronie internetowej Uczelni: www.ajp.edu.pl.

12. Możliwość zatrudnienia absolwentów.

Mnogość różnych determinantów bezpieczeństwa narodowego we współczesnym świecie wymusza stałe pogłębianie wiedzy i kształtowanie umiejętności radzenia sobie ze łożonymi problemami w zakresie bezpieczeństwa państwa w wymiarze lokalnym, regionalnym i globalnym. Kierunek *bezpieczeństwo narodowe* – profil praktyczny stwarza możliwość kształcenia kadr, które z uwagi na posiadane kwalifikacje podejmą obowiązki związane z działaniem na rzecz szeroko rozumianego bezpieczeństwa państwa oraz zarządzania kryzysowego.

Absolwent legitymujący się dyplomem ukończenia studiów pierwszego stopnia na kierunku *bezpieczeństwo narodowe* zdobędzie rzetelne i głębokie przygotowanie praktyczne z rzetelnym przygotowaniem teoretycznym. Uzyska, szeroki zasób wiedzy zaczerpniętej z różnych działów bezpieczeństwa narodowego, a także wiedzy ekonomicznej, politologicznej, prawnej, socjologicznej. Interdyscyplinarny charakter zdobytych umiejętności umożliwi szybki awans zawodowy i życiowy oraz podejmowanie odpowiedzialnych obowiązków, zarówno w pracy zawodowej, jak i społecznej. Zdobyte umiejętności i kompetencje społeczne pozwolą na efektywne konkurowanie na rynku pracy. Studia są podstawą do zdobycia rzetelnego przygotowania zawodowego, pozwalającego analizować i stosować zasady prawne oraz procedury bezpieczeństwa i zarządzania kryzysowego w skali lokalnej, regionalnej, globalnej oraz narodowej. Dzięki nabytym kwalifikacjom absolwent będzie potrafi rozwiązywać problemy

zawodowe, gromadzić, przetwarzać oraz udostępniać informacje z wykorzystaniem nowoczesnych technologii, a także uczestniczyć w pracy zespołowej. Absolwent posiadzie umiejętności i kompetencje kierowania zespołami ludzkimi i kierowania operacjami zarządzania kryzysowego zgodnie z zasadami etyki.

Absolwent zostanie przygotowany do pracy w rozległym sektorze bezpieczeństwa państwa, strukturach administracji rządowej i samorządowej w tym w instytucjach wojskowych, badawczych, gospodarczych, zespołach — zarządzania kryzysowego szczebla gminnego, powiatowego, wojewódzkiego, organizacjach zajmujących się bezpieczeństwem obywateli i podmiotów gospodarczych, oraz różnego rodzaju jednostkach i komórkach zajmujących się bezpieczeństwem podmiotów gospodarczych. Zdobędzie umiejętności praktyczne związane z administrowaniem bezpieczeństwem i porządkiem publicznym oraz analityką systemów bezpieczeństwa. Będzie przygotowany do pracy w strukturach administracji publicznej na stanowiskach kierowniczych, organizacjach działających na rzecz bezpieczeństwa narodowego i międzynarodowego, instytucjach zajmujących się problematyką bezpieczeństwa, instytutach naukowo-badawczych, oświatowych i akademickich zajmujących się problematyką bezpieczeństwa. Wiedza, umiejętności i kompetencje zdobyte podczas studiów pozwolą absolwentom kierunku *bezpieczeństwo narodowe* ubiegać się o zatrudnienie w jednostkach administracji samorządowej i rządowej wszystkich szczebli, służbach, strażach i inspekcjach w szczególności Policji, Państwowej Straży Pożarnej, Inspekcji Transportu Drogowego, Straży Granicznej, Służbie Celnej oraz w instytucjach i przedsiębiorstwach prywatnych, których zakres działania związany jest z szeroko pojętym bezpieczeństwem.

Wydział Administracji i Bezpieczeństwa Narodowego zakłada stałe monitorowanie kariery zawodowej swoich absolwentów oraz prowadzenie analizy zgodności zakładanych efektów uczenia się z potrzebami rynku pracy. Wyniki tych działań będą uwzględniane w kolejnych, weryfikowanych wersjach programu studiów.

13. Możliwość dalszego kształcenia.

Absolwent studiów pierwszego stopnia kierunku *bezpieczeństwo narodowe* – profil praktyczny może podnosić kwalifikacje na studiach drugiego stopnia oraz studiach podyplomowych w ramach oferty dydaktycznej Uczelni, a także ubiegać się o uzyskanie licencji i certyfikatów zawodowych, uzyskując uprawnienia o charakterze kwalifikowanym poza Uczelnią.